A°. 1825. N°. 116.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 29. September.

PARYS, den 24. September.

Z. M. de koning van Pruissen is gisteren alhier aangekomen en heeft gisteren avond, verzeld van Z. K. H. prins *August* van Pruissen, den baron *van Humboldt* en den graaf *Witgenstein*, de opera bezocht. Heden heeft Z. M. de koning van Frankrijk met den dauphin een bezoek bij Hoogstdenzelven afgelegd.

— Toen het stuk, waarin de bescherming van Engeland ten behoeve van Griekenland wordt ingeroepen, is bekend geworden, heeft men tevens berigt ontvangen van een protest daartegen, van den Franschen generaal *Roche*, afgevaardigde van het Grieksche committé te Parijs. Thans laat dit committé bekend maken, dat de generaal *Roche*, naar de vastgestelde instructien, daartoe geene bevoegdheid had. Volgens dezelve, had hij wel in acht te nemen, dat het Grieksche committé te Parijs, waarvan hij de afgezant is, tot geene partij behoort, en alleen was ingesteld met oogmerk, om op alle mogelijke wijzen de heldhaftige pogingen der Christenen van het Oosten te ondersteunen, tot herwinning van een vaderland en tot vrije uitoefening van hunnen godsdienst. Derhalve moet hij zich met hunne inwendige staats-aangelegenheden niet bemoeijen, en alleen bij alle natuurlijke aanleidingen zich bevlijtigen, hun de gevaren van inwendige verdeeldheid en de onschatbare waarde der eendragt te doen beseffen.

— Een dagblad van Bordeaux meldt het volgende: » Lieden, die dagelijks te St. Ildephonse komen en hetgeen er omgaat wel moeten weten, verhalen, dat de koning van Spanje, sedert de executie van *Bessières*, in eenen staat van zwaarmoedigheid verkeert, die wel in zinneloosheid zou kunnen eindigen; hij noemt dikwijls, in aanvallen van ijlhoofdigheid, den naam van dien verrader, en men merkt op, dat degenen, die Z. M. omringen, hoogstdenzelven daarin versterken, in plaats van de dekreten tegen *Bessières* goed te keuren."

LONDEN, den 24. September.

Wanneer men zich een denkbeeld wil maken van de kosten, welke in Engeland bij openlijke feesten aangewend worden, behoeft men enkel maar onze dagbladen te lezen, over de toebereidselen, die voor een muziek-feest te York gemaakt zijn, alwaar 600 kunstenaars zijn te zamen gekomen, om, voor een publiek van 6000 personen, meesterstukken van de beroemdste componisten uit te voeren. Eene tot dat einde nieuw gebouwde zaal kost 6000 pond St., en bovendien bedragen de eigenlijke kosten voor het feest nog 11,000 pond St., waarvan 10,000 pond St. bij inschrijving gevonden zijn.

De op den 22. Augustus gegevene voorstelling der krooning van den koning van Frankrijk, te Rheims, leverde ook een groot bewijs op van eenen dusdanigen toestel, waarvan men zich op het vasteland naauwlijks een denkbeeld kan maken. De ondernemers hadden daartoe opzettelijk eene groote ruimte laten inrigten. Eerst zag men de groote stoet van den koning en zijn geheele gevolg van het aarts-bisschoppelijke paleis naar de hoofdkerk, waarbij geen enkel persoon was vergeten, en allen in de nagebootste prachtige kleeding verschenen, zoo als zij de plegtigheid hadden bijgewoond. Daarna veranderde het tooneel, en vertoonde het binnenste der hoofdkerk zelve, in alle deszelfs deelen, alwaar alle aanwezenden (even als te Rheims) plaats namen en de plegtigheid verrigt werd. Na het eindigen derzelve, werden de aanschouwers eensklaps voor den grooten triomf-boog te Parijs verplaatst, door welken de koning, van Rheims komende, zijnen plegtigen intogt hield. De staatsiewagen des konings werd door 8, die van den hertog van Angoulême, als mede de overigen, door 6 rijk versierde paarden getrokken, hierop volgde het onafzienbare gevolg van maarschalken, generaals, officieren, pages, herauten, trompetters en de bedekking van ruiterij, alle in de uniformen, zoo als die werkelijk gedragen worden, en allen te paard. Onder de aanschouwers op het tooneel waren ook nagebootst vele tegenwoordig geweest zijnde Engelschen, plompe baronets, mode-poppen, matrozen, die *John Bull* met echt Engelsch vermaak onderhielden. Het besluit verbeeldde een tooneel te Dover, waar de van Rheims terugkeerende Engelschen, van hetgeen zij gezien hadden, niet genoeg wisten te verhalen. Achter de haven verschenen eenige volkomen uitgeruste oorlogschepen, met alle Europische vlaggen prachtig versierd. Dit alles werd in eenen enkelen avond vertoond.

— Het committé ter uitdeeling van onderstand aan de uitgewekene Spanjaarden en Italianen, te Manchester, heeft een verslag gegeven, waaruit blijkt, dat 175 Italianen elk een onderstand van 10 schellings in de week ontvangen hebben, met eene toegift van 5 schellings voor de getrouwden, en van 3½ voor ieder kind. Eene som van tusschen de 5 en 15 pond St. is gegeven aan elk der 165 Italianen en 74 Spanjaarden, die Engeland hebben willen verlaten; 25 van deze hebben zich naar Griekenland begeven, en het grootste gedeelte der anderen zijn naar Amerika vertrokken. Het gouvernement heeft zich voor eenen bepaalden tijd met het onderhoud van ongeveer 200 Spanjaarden belast, zoo dat het committé thans slechts aan 54 Spanjaarden en 8 Italianen onderstand verleent.

AMSTERDAM, den 26. September.

Men verneemt van goeder hand, dat op ll. Zaturdag, den 24. September, bij eene stevige w. z. w. koelte, tot twee herhaalde reizen, met den besten uitslag, in tegenwoordigheid van vele aanschouwers, proeven genomen zijn met de redding-boot, te Zandvoort, van wegen heeren bestuurderen der Noord- en Zuid-Hollandsche Rederij-Maatschappij, geplaatst; hebbende de bootsgezellen zich begeven met de boot tot over de verste banken, waarop immer een schip bij storm stranden kan of gestrand is, en de boot, ofschoon telkens door stortzeeën vol water slaande, bewezen, dat zij, menschelijker wijze, niet omslaan noch kenteren kan.

Tenzelfden dage is ook de proefneming geschied aan den Helder (alwaar mede een redding-boot uit naam derzelve maatschappij is geplaatst) in tegenwoordigheid van alle aanwezige authoriteiten en vele aanschouwers, en heeft mede, volgens bekomen berigt, aldaar volkomen aan de verwachting beantwoord; zoodat de moed en het vertrouwen op de redding-boot en de scaphanders, bij de bootsgezellen ter dier plaatse, volkomen is gevestigd en verzekerd.

Wijders meldt men uit *Egmond aan Zee*, den 24. September, het volgende:

Heden morgen, met het overbrengen der redding-sloep in de daartoe aan het westeind van het dorp bij strand geplaatste loods, is te gelijk hier eene proef genomen van het *drijftoestel* en de *scaphanders* (zijnde het gebruik der sloep door de ondervinding bekend); beide hebben aan het vertrouwen der gebruikers voldaan. Het eerste heeft hun bewezen, na dat de sloep tweemaal op de Saanbank vol water geslagen was, dat hij bleef drijven en zij in staat waren om met dezelve wederom naar strand, zonder gevaar, te komen; het tweede, dat zoo het ongeluk wilde, dat iemand van de gebruikers uit de sloep geslagen wierd, dat hij op den Scaphander blijft drijven, waardoor zijne makkers in de gelegenheid zijn om hem te helpen, zoodat de schipbrenkelingen alhier op eene krachtdadige hulp van de middelen, door de Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij alhier daargesteld, kunnen vertrouwen.

ARNHEM, den 28. September.

Uit eene particuliere correspondentie deelen wij de volgende berigten mede:

Brussel. De rederijkers *van den Wijngaard* zullen dezer dagen eene tooneelvoorstelling in de landtaal geven, waarbij onze koning zal tegenwoordig wezen, en waarvan de opbrengst voor de ongelukkigen van Forest bestemd is. Dit schoone dorp, in de omstreken dezer stad gelegen, is voor eenige weken op eene allergeduchtste wijze door eenen brand geteisterd. Men verwondert zich, dat alles, wat de middelen betreft, om die schrikkelijke onheilen voor te komen, of in hunne woede tegen te gaan, in onze zuidelijke provincien nog zoo zeer verwaarloosd wordt.

De vijfde *livraison* der *Philantrope* is van de pers gekomen en bevat onder anderen de beschrijving van een bedelaarshuis, bij Merxplas en Rijkevorsel opgerigt, welk gesticht voor 1000 man is ingerigt en op den 25. Augustus ll. werd geopend. De overige berigten der Brabandsche bedelaars-kolonien zijn allen zeer gunstig. Over het gedrag der werklieden, den goeden oogst en de vorderingen, is dit nommer bijzonder belangrijk; jammer maar, dat deze berigten in het Fransch geschreven worden, en derhalve, zoo als de heer *Visscher* nog onlangs heeft aangemerkt, even min door de deelnemers als door de kolonisten verstaan worden.

Aalst. Sedert een geruimen tijd vleit men zich, dat het in deze stad gevestigd collegie, ondanks Zijner Majs. besluit, zal blijven voortduren. Daar het echter een voorkomen heeft, dat tamelijk veel overeenkomt met eene Jezuitenschool, is het onzeker, of onze verstandige overheden zich bij deze gelegenheid wel zullen laten blinddoeken.

Bergen in Henegouwen. Men heeft dezer dagen het gerucht verspreid, dat eenige Jezuiten in deze stad zouden verschenen zijn, alsmede, dat zij door het volk beleedigd en uitgelagchen waren. De *Courier de la Flandre*, die altijd op de hand is van het geestelijke gezag, heeft daartegen geschreven, en hij had ditmaal volle regt; want de bespotting, die er heeft plaats gehad, betrof geene eigenlijke of erkende Jezuiten, uit Frankrijk herwaarts gekomen; maar slechts eenige dier geestelijken uit Doornik, welke zich christelijke broeders noemen en bij het volk zeer verdacht zijn.

Gent. Sedert twee jaren zijn er 10 nieuwe katoenspinnerijen in deze stad opgerigt; op dit oogenblik wordt er eene van bijzonder grooten

omvang, achter de *St. Peters* caserne, gebouwd. In alle de fabrijken van dien aard is overvloedig werk voorhanden.

Luik. De wijnoogst in de omstreken van deze stad en langs beide de oevers der Maas, schijnt dit jaar allervoordeeligst te zullen afloopen.

Leuven. Reeds hebben zich verscheidene studenten in het alhier gevestigde *Collegium Philosophicum* laten inschrijven.

— In den *Argus*, een weekblad, dat te Brussel uitgegeven wordt, leest men het volgende:

De prinses der Nederlanden beoefent reeds sedert eenen geruimen tijd de Nationale Taal, en maakt groote vorderingen. Wij zijn stellig onderrigt, dat zij niet alleen een bijzonder behagen vindt in zulk eene gezette studie; maar dat zij zelf de ware, de anders voor vreemdelingen zoo moeijelijke uitspraak, volkomen gevat heeft.

Op den 2. October aanstaande moeten er te Gent eenige prijzen uitgedeeld worden, welke tot een nieuw bewijs van belangstelling in onze nijverheid verstrekken zullen. Ditmaal zijn het de wevers, die bekroond zullen worden. Een kostbaar geschenk zal aan de zoodanigen gegeven worden, die de meeste en beste lijnwaden, gedurende een zekeren tijd, hebben ter markt gebragt. De heer *Lambilot* moet bij die gelegenheid eene redevoering houden in de Nederlansche taal.

Op de laatste prijskamp, welke de maatschappij van letterkunde te Brugge gegeven heeft, waren er afgevaardigden aanwezig van de volgende steden, als: van Gent, Ostende, Kortrijk, St. Andries, Aerzeele, Denterghem, Nieuwpoort, Dixmude, Thielt, Yperen, St. Nicolaes, Melle, Deinse, Eecloo, Lokeren en Brussel, alle voorstanders en beoefenaars van de Nederlandsche Taal, en makende gezamelijk een getal uit van meer dan 150 concurrenten, alleen voor het vak van uiterlijke welsprekendheid.

Men verneemt uit Frankrijk, dat de zoogenaamde *Médecine curative* van *le Roy* verboden is. In onze provincien wordt dit zamenstel van jalappe en zeneblâden nog met het beste gevolg verkocht; men wil zelfs, dat eenige geneesheeren voorhebben om hetzelve tegen de gewone beenbreuk aan te wenden.

— Z. M. de koning van Pruissen heeft last gegeven, dat de Pruisische schuld in Holland ten spoedigste zal afgelost worden.

— De keizer en de keizerin van Oostenrijk, hebben den 18. dezer hunne plegtige intrede in Presburg gedaan, waar H. M. als Koningin van Hongarije zal worden gekroond.

— De koning en de koningin van Zweden bezoeken thans Noorwegen, en zijn den 9. September te Christiania aangekomen. De koningin kon vroeger de Noordsche lucht niet verdragen, en hield daarom doorgaans haar verblijf in Frankrijk. Thans schijnt H. M. daaraan gewend te zijn, daar zij zich nu reeds een geruimen tijd in het rijk bevindt, zonder dat men iets van eenige ongesteldheid van H. M. verneemt, even min als van eenig voornemen om Zweden weder te verlaten.

— Door eene wolkbreuk is onlangs, in eenige streken van Wurtemberg, weder eene ontzettende overstrooming veroorzaakt, welke veel schade aan gebouwen, wijngaarden, granen en voeraadje heeft aangerigt.

— Den 27. Augustus heeft men met vrucht de poging gedaan, om op den top van den Mont-Blanc te komen. De heer *Clarke*, een jong zeer verdienstelijk Engelsch geneesheer, heeft die onderneming gewaagd, en zij is volkomen gelukt. Voor vier jaren had men het ook beproefd, doch met een ongelukkigen uitslag.

— Uit Straatsburg schrijft men den 22. September, dat het vraagstuk over de mogelijkheid der stoomvaart op een zoo snellen stroom als de Rijn, thans beslist is. De stoomboot *de Rijn* (afkomstig van de maatschappij te Rotterdam), welke den 18., des morgens ten 6 ure, van Mentz tot eene proefvaart was vertrokken, is, in den avond van den 21., gelukkig te Kehl aangekomen. De prefect van Straatsburg heeft de boot in oogenschouw genomen, welke den volgenden dag weder naar Mentz is vertrokken. De stoomvaart is van het grootste gewigt voor den handel op den Rijn. Ook zijn te Keulen en te Mentz reeds maatschappijen opgerigt, om haar te bevorderen.

Behalve de som van *f* 4546 : 45½, welke door de Ingezetenen dezer Stad, in de collecten, zoo voor de noodlijdenden, ten gevolge van den jongsten watersnood, in het algemeen, als voor die in de Provincie Overijssel in het bijzonder, is gegeven en overgemaakt, zijn nog ter beschikking van de Commissie ter inzameling van liefdegiften, voor gezegde ongelukkigen, alhier, zoo in geld als in behoeften, *f* 13,543 : 14 gesteld geworden. — Genoemde Commissie, thans dat beloop uitgedeeld hebbende, bérigt den milden Geveren, dat hare Rekening van Ontvangst en Uitgaaf over hetzelve opgemaakt, en een Exemplaar van dezelve voor ieder hunner ter Secretarie dezer Stad, verkrijgbaar is.

In naam van voorschrevene Commissie,
H. van LOGHEM.

Deventer,
den 23. September 1825.

ARNHEM, den 29. September.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 28. Sept. 1 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 10 D. gevallen 0 D.
Den 29. dito. 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 10 D. gevallen 0 D.

Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, *ELISABETH CATHARINA WEENINK*, verloste heden morgen, vrij voorspoedig, van eene welgeschapene Dochter.

Johs. WENTINK.

Arnhem,
den 26. September 1825.

Het Kindje, over welks geboorte wij ons den 8. dezer verheugden, is heden, tot onze bittere droefheid, overleden.

R. van SOMEREN,
H. E van SOMEREN,
Geb. Thieme.

Arnhem,
den 24. September 1825.

---

§ * § BURGEMEESTER en ASSESSOREN van de Gemeente Hengelo, door den Raad geauthoriseerd, zullen, onder nadere approbatie van Hun Edele Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland, op Woensdag den 5. October 1825, des voormiddags om *tien* ure, in het Logement *de Prins*, te Hengelo, publiek aanbesteden:

1. Het bouwen van een geheel nieuw SCHOOLGEBOUW, in de buurschap Varssel, met de TAFELS, BANKEN en verdere Schoolmeubelen, daarin benoodigd.
2. Het maken van eenige nieuwe LESSENAARS en BANKEN, in de school in het dorp Hengelo.
3. Het leveren van de noodige KEYSTEENEN, tot bestrating van den weg door het dorp Hengelo.

Zullende de Bestekken van een ander *acht* dagen voor de aanbesteding aan gezegde Logement ter visie liggen.

Burgemeester en Assoren voornoemd,
Ter ordonnantie van dezelve,
L. VAN WESTERHOLD,
Secretaris.

---

§ § § † † § Aan ieder, wien zulks aangaat, wordt hiermede kennis gegeven, dat de COMMISSIE van LANDBOUW, in *Gelderland*, hare gewone Najaars-Vergadering zal houden binnen Arnhem, op Dingsdag den 11. October en volgende dagen.

Arnhem, den 26. September 1825.

Namens voornoemde Commissie,
C. S. W. J. van NAGELL,
Secretaris.

---

* * * Uit de HAND te KOOP, om met *primo* Mei 1826 te aanvaarden, een in de Stad *Huissen* wel ter Nering liggend, voor weinige jaren bijna geheel vernieuwd, HUIS, van eene Verdieping, met daar achter gelegen TUINTJE; bestaande overigens in twee KAMERS, eene KEUKEN, een tot Winkel af ander Bedrijf zeer geschikt ruim VOORHUIS, waarvan een goed Woonvertrek te maken is, eene schoone KELDER en ruime ZOLDER.

Informatie is te bekomen bij den Notaris *PELGRIM*, te *Huissen.*

---

§ † § † † § UIT DE HAND TE KOOP: Eene extra fraaije CALÈCHE, met Pleet gemonteerd, met losse Voorkap, geschikt voor een en twee Paarden. Te bevragen bij den Mr. Zadelmaker *A. H. SCHWARTZ*, in de Rijnstraat, te Arnhem.

---

† † † † † § Op een LANDGOED, nabij eene Geldersche Stad gelegen, wordt een GETROUWD PERSOON gevraagd, die het Snoeijen, Pooten en Aankweeken van alle soorten van Houtgewassen kundig is, en de Jagt en Visscherij mede verstaat.

Adres ter nadere informatie, in Persoon of met gefrankeerde Brieven, bij C. A. Thieme, te Arnhem, onder Lett. S.

---

† § † † † § Wordt geadverteerd, dat de Uitgave van het BYVOEGSEL tot het STAATSBLAD, niet alleen bij voortduring en onafgebroken zal plaats hebben; maar ook, dat dit zoo onmisbaar Werk, voortaan, aanmerkelijk *onkostbaarder*, en *allezins naar den kennelijk geworden wensch der Gebruikers ingerigt*, verschijnen zal, voorzien van gemakkelijke Registers, welke alle de onderwerpen der *legislatie* dermate in verband zullen brengen, dat dezelve een volledig *overzigt der gansche Nederlandsche Wetgeving* opleveren.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

PROVISIONELE DIENST

Tusschen *Rotterdam*, *Nijmegen*, *Dusseldorp* en *Keulen*.

Elken Maandag, des morgens ten 5 ure,
Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*, *Dusseldorp* en *Keulen*.
Elken Dingsdag, des morgens ten 5 ure,
Van *Nijmegen* naar *Dusseldorp* en *Keulen*.
Elken Woensdag, des morgens ten 8 ure,
Van *Dusseldorp* naar *Keulen*.
Elken Donderdag, des morgens ten 6 ure,
Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Nijmegen* en *Rotterdam*.
Elken Vrijdag, des morgens ten 8 ure,
Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*.

Alle dagen vaart er eene Stoomboot van *Rotterdam* naar *Antwerpen* en eene van *Antwerpen* naar *Rotterdam*, alsmede op eenige bestemde dagen naar *Ter Vere*. — Nadere informatien kan men bekomen aan het Kantoor van de Correspondenten der Maatschappij, de Heeren *VAALMAN en TRIEBELS*, te *Nijmegen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.